

Nr 524

Av herr **Carlsson, Eric, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 28, angående förslag till förordning med provisoriska bestämmelser rörande utbildningstiden för vissa värnpliktiga.

Riksdagen beslutade i fjol, att tiden för repetitionsövningar vid armén och kustartilleriet under budgetåret 1961/62 skulle avkortas från 30 till 25 dagar. Avsikten härmed var att den pågående värnpliktsutredningen skulle få tillfälle att systematiskt på fältet studera vad som kan uppnås i fråga om utbildning under en kortare repetitionsövningstid än den i värnpliktslagen angivna.

I propositionen nr 28 föreslås nu, att ifrågavarande bestämmelser om avkortade repetitionsövningar för vissa värnpliktiga skall upphävas från och med den 1 maj 1962. Enligt propositionen skall under tiden 1 maj 1962—30 juni 1963 flertalet krigsförband fullgöra repetitionsövning om 30 dagar. För att den påbörjade försöksverksamheten avseende avkortade repetitionsövningar dock inte helt skall avbrytas förutsättes att ett begränsat antal krigsförband skall kunna ställas till förfogande för sådan försöksverksamhet. Kungl. Maj:t skall enligt förslaget ha rätt att i sådana fall medge minskning av tiden för repetitionsövning.

Enligt vår mening är det angeläget att söka uppnå en sådan effektivisering av repetitionsövningarna, att desamma kan avkortas utan men för försvarseffekten. En avkortning med 5 dagar per repetitionsövning vid armén och kustartilleriet innebär per år att cirka 400 000 arbetsdagar tillföres produktionslivet. Den försöksverksamhet som inletts är sålunda av största betydelse för näringsliv och samhällsekonomi. Såsom framgår av värnpliktsutredningens i propositionen refererade skrivelse kan den hittills bedrivna försöksverksamheten inte ge bedömningsmaterial för ett mera slutgiltigt ståndpunktstagande.

Utredningen har därför föreslagit, att även för budgetåret 1962/63 riktpunkten skall vara ett genomsnittligt uttag av tjänstgöringstid per värnpliktig om 25 dagar. Dock skulle enligt utredningen bestämmelserna utformas så, att tjänstgöringstiden skall kunna utsträckas till 30 dagar, därest behov skulle uppkomma av att med repetitionsövningsförband tillgodose beredskapskrav.

För den pågående försöksverksamheten och för syftet att möjliggöra en sådan effektivisering av repetitionsövningarna, att övningstiden kan avkortas, måste det otvivelaktigt framstå som ändamålsenligast, att repetitionsövningstiden i allmänhet även för nästkommande budgetår avkortas till 25 dagar. Ett skärpt utrikespolitiskt läge kan givetvis medföra, att en tjänstgöringstid av 30 dagar ur beredskapssynpunkt måste bedömas som erforderlig. Det är emellertid en fråga, som inte nu torde kunna bedömas för den här ifrågavarande tiden. Kungl. Maj:t bör därför bemyndigas att i förekommande fall medge

förlängning av repetitionsövningstiden upp till i värnpliktslagen föreskriven tid, därest så skulle bliva erforderligt av beredskapsskäl.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 28 måtte

1) besluta att repetitionsövningarna vid armén och kustartilleriet under tiden 1 maj 1962—30 juni 1963 skall avkortas till 25 dagar;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att — därest beredskapsskäl så skulle motivera — medge förlängning av tiden för repetitionsövningar inom ramen för gällande värnpliktslag; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till enligt ovan erforderlig författningstext.

Stockholm den 6 februari 1962

Eric Carlsson

Ivan Svanström

Bertil Jonasson